REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH

Katowice, 29 grudnia 2025 r.

WPN.410.12.2023.AJ1

Pan
Marek Czader
Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Katowicach

Szanowny Panie Dyrektorze,

odpowiadając na Pana pismo z 25 listopada znak: ZU.6003.13.4.2023 (uzupełnione 4 grudnia 2025 r. o dokumentacje wnioskową), w sprawie zaopiniowania, w trybie art. 54 ust. 1 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.), projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie na lata 2026-2035 (zwanego dalej „projektem Planu") wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, przedstawiam stanowisko Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach w ww. sprawie.

Stanowisko sporządzono w oparciu o analizę dokumentacji przedstawionej do zaopiniowania, tj. udostępnionych zewnętrznie w formie elektronicznej, następujących opracowań:

- Ogólnego opisu (Elaborat) wraz z załącznikiem dotyczącym odnowień naturalnych
- Opisów taksacyjnych (1 dokument)
- Planów i Wykazów
- Programu Ochrony Przyrody wraz z załącznikiem (w tym danymi wrażliwymi)
- Map tematycznych (przeglądowych, gospodarczych i sytuacyjnych, w tym mapy sytuacyjno-przeglądowej walorów przyrodniczo-kulturowych),

stanowiących składowe przedmiotowego projektu Planu, a także ocenę – Prognozy Oddziaływania na Środowisko (zwanej dalej „Prognozą"), wraz z mapą przeglądową siedlisk przyrodniczych i gatunków chronionych Natura 2000. W przypadku Prognozy, dokonując oceny zawartych w tym dokumencie zapisów, kierowano się także uzgodnieniem jej zakresu i stopnia szczegółowości, zawartym w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z 9 października 2023 r. znak: WPN.410.12.2023.AJ1.

Przedstawiony do zaopiniowania dokument, nie uwzględnia zakresu planu zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. W związku z tym, brak jest podstaw do zastosowania art. 28 ust. 11a oraz 11b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.).

Przedmiotową dokumentację przeanalizowano przede wszystkim pod kątem możliwego oddziaływania zapisów projektu Planu na siedliska i gatunki, dla których w granicach

Nadleśnictwa Rudy Raciborskie wyznaczono obszary Natura 2000: Stawy Łężczok PLH240010, Graniczny Meander Odry PLH240013, Las koło Tworkowa PLH240040, Rozumicki Las PLH160018, Stawy Wielikąt i Las Tworkowski PLB240003, a także na stan populacji chronionych gatunków roślin i zwierząt, w tym w szczególności wymienionych w załączniku IV do Dyrektywy Siedliskowej. Wzięto także pod uwagę potrzebę wypełnienia i zgodności z aktami prawa miejscowego sporządzonymi dla ochrony ww. obszarów Natura 2000, tj. planami zadań ochronnych.

W toku analizy dokumentacji uznano, że nie ma przesłanek do stwierdzenia istotnie negatywnego oddziaływania zapisów projektu Planu na ogólny stan siedlisk i gatunków będących przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000: Stawy Łężczok PLH240010, Graniczny Meander Odry PLH240013, Las koło Tworkowa PLH240040, Rozumicki Las PLH160018, Stawy Wielikąt i Las Tworkowski PLB240003.

Grunty objęte projektem Planu leżą w granicach Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, rezerwatów przyrody: Łężczok, Góra Gipsowa, Rozumice i Nowy Dwór, obszaru chronionego krajobrazu Wronin-Maciowakrze i zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Dolina Złotnika. W odniesieniu do rezerwatów przyrody prac gospodarczych nie planowano. Natomiast prace leśne ujęte w projekcie Planu na terenach ww., pozostałych form ochrony przyrody, a także w sąsiedztwie pomników przyrody, nie będą miały istotnie negatywnego wpływu na prawidłowe funkcjonowanie tych obiektów przyrodniczych.

Nie znaleziono także powodów do uznania, że realizacja zaproponowanych w projekcie Planu wskazówek gospodarczych (z uwzględnieniem zapisów wynikających z Programu Ochrony Przyrody, działań minimalizujących potencjalnie negatywne oddziaływanie), w obrębie południowych korytarzy ekologicznych:

- KPd-16 „Lasy Raciborskie”;
- KPd-15C „Lasy Raciborskie - Lasy Pszczyńskie”;
- KPd-16A „Bory Stobrawskie - Lasy Raciborskie”;
- KPd-7B „Rudy Wielkie i Dolina Górnej Wisły”;
- KPd-19 „Dolina Górnej Odry”,

[zgodnie z danymi opracowanymi w ramach projektu realizowanego przez Instytut Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk w Białowieży (IBS PAN), etap II projektu, 2012 r.],

oraz korytarzy:

- spójności obszarów chronionych M33 „Odra - Olza”, o znaczeniu międzynarodowym;
- dla ssaków kopytnych: K/LR-ODRA/1, K/LR-ODRA/2, „Lasy Rudzkie”, wraz z ich obszarami węzłowymi i fragmentami newralgicznymi;
- dla ssaków drapieżnych „Lasy Rudzkie” wraz z obszarem węzłowym i fragmentem newralgicznym;
- dla ptaków: „Dolina Górnej Odry” wraz z przystankami: „Stawy w rez. przyrody „Łężczok””, „Stawy Wielikąt i Las Tworkowski”, o znaczeniu ponadregionalnym; „Zb. Dzierżno Duże - Zb. Rybnicki” o znaczeniu regionalnym,

(wskazanych w dokumencie pt. „Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego”. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice, 2015), mogłaby spowodować zagrożenie dla prawidłowego działania tych korytarzy i w konsekwencji także dla ww. grup zwierząt.

W obrębie stref ochrony rozrodu i regularnego przebywania bielika, w części ochrony okresowej zaplanowano, uzgodnione na etapie sporządzania projektu Planu, prace leśne. Przy zachowaniu wskazań przyrodniczych z Programu Ochrony Przyrody warunkujących realizację tych prac, można przyjąć brak jest istotnie negatywnego wpływu na stan ochrony bielika.

W projekcie Planu, w Programie Ochrony Przyrody, zawarto szereg zaleceń minimalizujących potencjalnie negatywne oddziaływanie zadań gospodarczych na chronione gatunki roślin i zwierząt, w tym ptaków. Zalecenia te rozpatrzono w zakresie szeroko rozumianej różnorodności biologicznej. Począwszy od inwentaryzacji, poprzez ochronę zarówno na poziomie ekosystemowym jak i gatunkowym, poszczególnych gatunków i grup gatunków. W związku z tym można przyjąć, że wykonanie wskazówek gospodarczych przewidzianych w projekcie Planu, nie będzie miało wpływu na zachowanie siedlisk i gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, w tym chronionych gatunków ptaków.

Poza tym w ramach opiniowania projektu Planu i oceny Prognozy stwierdzono:

1. W uzgodnieniu zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy (pkt a), wskazano na konieczność przeanalizowania wpływu planowanych prac pod kątem dokumentów/wyników analiz strategicznych ocen oddziaływania na środowisko dla uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa z terenu administracyjnego zasięgu Nadleśnictwa Rudy Raciborskie (w ramach analiz tzw. oddziaływań skumulowanych). Z naszych danych wynika, że brak jest tego typu aktualnych dokumentów, które poddane byłby ocenie strategicznej. Tym niemniej w Prognozie w rozdz. IV.10. pt. „Powiązania projektu planu urządzenia lasu z innymi dokumentami, w tym z Dokumentami, dla których zostały przeprowadzone strategiczne oceny oddziaływania na środowisko”, należy odnieść się do tej kwestii.
2. W uzgodnieniu zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy (pkt b), zaakcentowano potrzebę przeanalizowania wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na obszary szczególnie cenne przyrodniczo – proponowany rezerwat przyrody Grabówka. Co prawda z opisów taksacyjnych wynika, że w wydzieleniach leśnych w granicach tego obiektu nie zaplanowano wskazówek gospodarczych, jednak Prognoza wymaga uzupełnienia w tym zakresie (rozdz. VI. Pt. „Przewidywane oddziaływanie projektu pul na środowisko i obszary Natura 2000”) poprzez wprowadzenie stosownego komentarza.
3. Lasy objęte projektem Planu zlokalizowane są w cennych przyrodniczo i krajobrazowo obszarach, wytypowanych i ujętych w Audycie krajobrazowym województwa śląskiego. Dokument ten został przyjęty przez Sejmik Województwa Śląskiego Uchwałą nr VII/16/16/2025 z 23 czerwca 2025 r. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, został opublikowany w biuletynie informacji publicznej na stronach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. Dostępny jest pod adresem: https://forum-przestrzeni.slaskie.pl/pl/audyt-krajobrazowy. Ww. obszary to proponowany obszar chronionego krajobrazu Dolędzin i proponowany zespół przyrodniczo-krajobrazowy lub użytek ekologiczny Meandry Rzeki Ruda. Biorąc pod uwagę rangę Audytu, wskazane jest uzupełnienie Prognozy o wyniki analiz pod kątem możliwości negatywnego oddziaływania wskazań projektu Planu na walory przyrodnicze i krajobrazowe obiektów Dolędzin i Meandry Rzeki Ruda oraz ewentualne skorygowanie wskazówek gospodarczych projektu Planu i/lub Programu Ochrony Przyrody o ewentualne działania minimalizujące potencjalnie negatywne oddziaływanie.

Biorąc pod uwagę położenie części terenu Nadleśnictwa Rudy Raciborskie w granicach województwa opolskiego, zgodnie z art. 57 ust. 3 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, niniejszą opinię sporządzono w porozumieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu.

Z poważaniem

z up. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach
Przemysław Skrzypiec
Zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:
1. Nadleśnictwo Rudy Raciborskie
2. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Opolu
3. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej o/Brzeg